

Chovatelia HZ v okresoch
Banská Štiavnica
Žarnovica
Žiar nad Hronom

Vec : Zákonné povinnosti chovateľa zvierat na úseku veterinárnej starostlivosti v roku 2020 – upozornenie.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad Hronom (ďalej len RVPS), z dôvodu informovanosti chovateľov Vám predkladá informáciu o :

- 1, podmienkach udržania štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb (je ňou včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií v rámci VPO na rok 2020 – vid' nižšie),
- 2, podmienkach pre pridelenie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb,
- 3, podmienky premiestňovania zvierat na zabitie a na chov a produkciu.

1. Podmienkou pre udržanie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb, na základe ktorého je možné premiestňovanie zvierat je včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií podľa Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na rok 2020 (na základe zákona NR SR č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti).

Každý chovateľ je podľa Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na rok 2020 povinný zabezpečiť (§ 37 ods. (2) písm. a) bod 3. zák. č. 39/2007 Z.z.) nasledovné kontroly zdravia, ktoré sú buď vo väčšine prípadov hradené zo štátneho rozpočtu alebo v prípade výskytu nákaz na náklady chovateľa a vykonávajú ich súkromní veterinárni lekári :

Hovädzi dobytok – hradené zo štátneho rozpočtu

- 1, Tuberkulóza jednoduchá musí byť vykonaná u :
 - a, 20 % chovov v regióne, ktoré určí RVPS, u všetkého HD staršieho ako 24 mesiacov,
 - 2, Enzootická leukóza musí byť vykonaná u :
 - a, 20 % chovov v regióne, ktoré určí RVPS, u všetkého HD staršieho ako 24 mesiacov,
 - 3, Brucelóza (BAB)- musí byť vykonaná u :
 - a, 20 % chovov v regióne, ktoré určí RVPS, u všetkého HD staršieho ako 24 mesiacov,
- Vyšetrenia č. 1-3 je nutné zabezpečiť do 60 mesiacov od posledného vyšetrenia (každých 5 rokov).
- 4, Monitoring BSE – u všetkého uhynutého alebo usmrteného HD nad 24 mesiacov veku, a to ihneď !
 - u nutne zabitého nad 24 mesiacov veku, a to ihneď !
 - 5, Vyšetrenie abortov – plemence po abortoch 2 x vyšetrenie krvi v rozsahu 21 dní,
 - vyšetrenie nedonosených plodov a plodových obalov na BAB.
 - 6, U býkov v prirodzenej plemenitbe vyšetrenie na kamylobakteriózu po nákupe.

Majitelia registrovaných chovov HD, ktoré sú určené na výkon kontroly zdravia v roku 2020, v prípade že tieto nezabezpečia tak porušia zákon, za čo im bude uložená pokuta od 400 eur do 1000 eur.

OŠÍPANÉ – hradené zo štátneho rozpočtu

- 1, Monitoring klasického moru ošipaných u domácich ošipaných

Rozsah vyšetrovania :

- monitoring ÚCH, ktoré nemajú viac ako 7 ks ošipaných základného stáda, vyšetrovať všetky ošipané základného stáda v najviac v 12 mesačných intervaloch,
- prasnice a kance v drobnochovoch ošipaných u chovateľov (nekomerčných chovoch), ktorí produkujú odstavčatá – 1x ročne všetky zvieratá základného stáda resp. ostatné ošipané podľa pokynu súkromného veterinárneho lekára.

2, Monitoring Aujezského choroby vyšetřovat 1 x ročně zo vzoriek krvi odobratých na KMO do 30.6.2020 :
a, z kategórie prasnice a kance, prednostne vyšetřovat tie isté zvieratá,
b, z kategórie výkrmových ošípaných.

3, Vyšetřenie abortov – prasnice po abortoch 2 x vyšetřenie krvi v rozsahu 21 dní,
- vyšetřenie nedonosených plodov a plodových obalov na BAB.

OVCE – hradené zo štátneho rozpočtu

1, Scrapie :

- všetky zvieratá staršie ako 18 mesiacov alebo s viac ako 2 prerezanými trvalými rezákmi, ktoré uhynuli alebo boli usmrtené s príznakmi ochorenia alebo v prípade nutného zabitia,

2, Vyšetřenie abortov – u oviec po abortoch 2 x vyšetřenie krvi v rozsahu 21 dní,
- vyšetřenie nedonosených plodov a plodových obalov na BAB.

3, Brucelóza (B.melitensis) – vyšetřit krv od 5 % zvierat v chove starších ako 6 mesiacov a plemenné barany vo vybraných chovoch RVPS.

4, Infekčná epididimitída baranov – plemenné barančky pred klasifikáciou.

Tieto vyšetřenia oviec je nutné vykonať do 30. marca 2020.

KOZY – hradené zo štátneho rozpočtu

Vyšetřenia na scrapie, abortov a brucelózu rovnako ako u oviec.

KONE - hradené zo štátneho rozpočtu

1, Vyšetřenie abortov – u kobýl po abortoch 2 x vyšetřenie krvi v rozsahu 21 dní,
- vyšetřenie nedonosených plodov a plodových obalov.

OVCE – hradené chovateľom !!

1, Infekčná epididimitída baranov – serologické vyšetřenie pred premiestnením do iného chovu !!

KONE – hradené chovateľom !!

1, Vyšetřenie krvi na infekčnú anémiu u všetkých koní, somárov a ich križencov starších ako 6 mesiacov. Prvé vyšetřenie vykonať najneskôr do veku troch rokov a následne **pravidelne** min. 1x v priebehu každých nasledujúcich troch rokov ! Športové kone každoročne, vždy pred začiatkom športovej sezóny !

2, Infekčnú metritídu bakt. vyšetřenie, žrebčiu nákazu serolog. vyšetřenie,

- plemenné žrebce pred a po ukončení pripúšťacej sezóny,
- kobyly pred pripustením,
- športové a úžitkové kone používané k plemenitbe.

Kone určené na presun na jazdecké preteky a do stredísk zhromažďovania, staršie ako 24 mesiacov veku, musia byť vyšetřené na infekčnú anémiu každých 6 mesiacov !!!!!

2. Podmienky pre pridelenie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb v prípade **novovzniknutých** chovov :

I, HD je chovateľ povinný :

A, zaregistrovať miesto chovu v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat

(Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@pssr.sk, url: <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-zakladne-informacie/>) na tlačive Žiadosť o registráciu chovu hospodárskych zvierat v súlade s § 40a zákona č. 39/2007 Z. z. s prílohou REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS, následne musí byť vykonaná kontrola podmienok na mieste pre chov HZ inšpektorom RVPS.

B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ na stránke

<http://www.pssr.sk/index.php/sk/ilaciva-centralnej-evidencie-hospodarskych-zvierat/> nájde nasledovné informácie :

- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok atď.),
- o získaní individuálnych ušných značiek, ktorými je nutné označiť ním chovaný HD,

Na stránke <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-hovadzi-dobytok/> získa - Pokyny pre majiteľov a držiteľov HD.

C, označený HD nahlási-zaregistruje v CEHZ na tlačive Hlásenie narodenia, presunov, príjmov a strát zvierat v chove (nahlasovací lístok), na základe čoho mu budú doručené pasy HD,
D, zabezpečiť nasledovné kontroly zdravia : **TBC, BAB, EBL**, vyšetrenie **zmetaliel**, u uhynutého HD nad 24 mesiacov veku na **BSE**.

II, chovateľ **ošipanej** je povinný :

A, zaregistrovať miesto chovu v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@pssr.sk, url: <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-zakladne-informacie/>) na tlačive Žiadosť o registráciu chovu hospodárskych zvierat v súlade s § 40a zákona č. 39/2007 Z. z. s prílohou REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS, následne musí byť vykonaná kontrola podmienok na mieste pre chov HZ inšpektorom RVPS.
B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ si na stránke <http://www.pssr.sk/index.php/sk/tlaciva-centralnej-evidencie-hospodarskych-zvierat/> nájde nasledovné informácie :
- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok),
- informačný servis pre zabezpečenie označovania ošipaných,
Na stránke <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-osipane/> - Pokyny pre majiteľov a držiteľov ošipaných.
C, zabezpečiť nasledovné kontroly zdravia : monitoring **KMO** a **Aujezského choroby**, vyšetrenie **zmetaliel**.

III, chovateľ **oviec** alebo **kôz** je povinný :

A, zaregistrovať miesto chovu v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@pssr.sk, url: <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-zakladne-informacie/>) na tlačive Žiadosť o registráciu chovu hospodárskych zvierat v súlade s § 40a zákona č. 39/2007 Z. z. s prílohou REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS, následne musí byť vykonaná kontrola podmienok na mieste pre chov HZ inšpektorom RVPS.
B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ si na stránke <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-kozy/> nájde nasledovné informácie :
- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok),
- informačný servis pre zabezpečenie označovania oviec a kôz.
Na stránke <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-kozy/> - Pokyny pre majiteľov a držiteľov oviec a kôz.
C, zabezpečiť nasledovné kontroly zdravia : **BAB** (*B.melitensis*), vyšetrenie **zmetaliel**, **Scrapie** u uhynutých zvierat starších ako 18 mesiacov.

IV, chovateľ koní je povinný :

A, Každý chov s koňovitými zvieratami (už od jedného kusa zvierat'a) musí byť registrovaný v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@pssr.sk, url: <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-konovite-zvierata/>) na tlačive Žiadosť o registráciu chovu hospodárskych zvierat v súlade s § 40a zákona č. 39/2007 Z. z. s prílohou REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS, následne musí byť vykonaná kontrola podmienok na mieste pre chov HZ inšpektorom RVPS.
B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ si na stránke <http://www.pssr.sk/index.php/sk/cehz-konovite-zvierata/> nájde informácie :
- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok),
- informačný servis pre zabezpečenie označovania koní, vyplývajúci z predpisov :
- Nariadenie komisie (ES) č. 504/2008, ktorým sa vykonávajú smernice Rady 90/426/EHS a 90/427/EHS, pokiaľ ide o spôsoby identifikácie koňovitých zvierat,
- nariadením vlády č. 305/2003 Z.z.,
- Vyhláška MPRV SR č. 16/2012 Z.z o identifikácii a registrácii koňovitých zvierat .
Všetky zvieratá musia byť označené v súlade s Nariadením komisie (ES) č. 504/2008 a vyhláškou MPRV SR č. 16/2012, to znamená **transpondérom**, alebo **výpalom** u definovaných druhov (§ 1 odsek 5 vyhlášky MPRV SR č. 16/2012). V prípade, že dôjde k zmene vlastníka koňovitého zvierat'a, k premiestneniu koňovitého zvierat'a okrem premiestnenia pre účasť na chovateľskej udalosti, exhibícii alebo športovom podujatí, zasiela držiteľ „**Hlásenie o zmene vlastníka/držiteľa, o premiestnení**“ (príloha č. 4 vyhlášky) do 14 dní odo dňa, keď ku zmene došlo

spolu s priloženým dokladom o nadobudnutí koňovitého zvierat'a v prípade kedy ide o zmenu vlastníka (*kúpna zmluva, darovacia zmluva*), ak nie je k dispozícii doklad o nadobudnutí koňovitého zvierat'a, tak sa zasiela uvedené hlásenie aj spolu s overeným podpisom vlastníka.

V prípade, že dôjde k úhynu, utrateniu, zabitíu, strate, kastrácii zasiela držiteľ „**Hlásenie o úhyne, o utratení, o zabití, o strate, o kastrácii, o prvotnej registrácii koňovitého zvierat'a**“ (*príloha č. 3 vyhlášky*) do 14 dní odo dňa keď ku zmene došlo.

Prvotnú registráciu koňovitého zvierat'a zabezpečí držiteľ do 14 dní od vydania pasu alebo od dovozu na tomto tlačive.

Prvotnú registráciu koňovitého zvierat'a môže vykonať držiteľ ešte pred vydaním pasu. Podmienkou však je vyplniť **všetky známe informácie**, ktoré sú v tlačive „žiadost' o vydanie pasu pre koňovité zvieratá“. Zviera musí byť označené transpondérom.

Informácie, ktoré v čase vyplňania tlačiva o prvotnej registrácii nie sú známe (*životné číslo koňovitého, pôvod,...*), musí držiteľ doplniť po vydaní pasu.

Predmetné hlásenia zasiela držiteľ na adresu vysunutého pracoviska PS SR, š.p.:

Plemenárske služby, š.p.,

Ing. Silvia Halová

Hlohovecká 5

951 41 Lužianky

Kontakt: silviahalova@pssr.sk, 037 - 7783074 /306, 0905 818 545

U všetkých koňovitých zvierat narodených pred **30.6.2009**, ktoré nie sú určené na vývoz a zostávajú na území Slovenska sa akceptuje aj identifikácia výpalom, alebo pasom s popisom zvierat (*článok 26 Nariadenia komisie (ES) č. 504/2008*).

Počas trvania chovu **HZ**, chovateľ musí viesť individuálny register zvierat v chove a to v aktuálnej forme t.j. do 24 hodín musí byť v ňom zapísaná každá zmena v stave HZ. Každých 7 dní musia byť zmeny u HD, oviec a kôz, u ošípaných raz za kalendárny mesiac zasielané na nahlasovacom lístku (kópie chovateľ uchováva po dobu 3 rokov z dôvodu kontroly) do Žiliny do Ústredného pracoviska spracovania dát CEHZ ŠPÚ SR.

Záznamy o zvieratách musia byť vedené v individuálnom registri zvierat v chove kontinuálne (*nepreskakovať riadky, strany*).

Pasy musia sprevádzať HD pri každom presune a každý presun zapísaný v pase časť B.

Odporúčame požiadať pravidelne Ústredné pracovisko spracovania dát CEHZ o zaslanie aktuálneho zoznamu zvierat v chove HD, oviec a kôz a skontrolovať súlad registrovaných zvierat z CEHZ so skutočným stavom v chove a so stavom v individuálnom registri zvierat chovu.

Odporúčame vždy kontrolovať doručené pasy na novonarodené zvieratá či súhlasia údaje s nahlásenými na nahlasovacom lístku.

3. Podmienky premiestňovania zvierat na zabitie a na chov a produkciu.

Na základe vykonaných kontrol zdravia u zvierat je možné ich chovy klasifikovať a priznať štatút úradne bez výskytu týchto chorôb. Tento štatút je potrebný pre povolenie presunov zvierat z chovu a do chovu.

Podmienkou udržania štatútu úradne bez výskytu chorôb je aj včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií v rámci VPO na rok 2019. Za vykonanie týchto úkonov zodpovedá vlastník – držiteľ zvierat (*§ 37 zákona č. 39/2007 Z.z.*).

Podmienkou premiestnenia medzi chovmi na území Slovenskej republiky je vystavenie sprievodného dokladu o klasifikácii chovu úradným veterinárnym lekárom RVPS v mieste pôvodu zvierat a platí 10 dní. Podmienkou vystavenia tohto dokladu je klinické vyšetrenie premiestňovaných zvierat **určených na chov a produkciu**, ktoré vykoná úradný veterinárny lekár RVPS.

Sprievodný doklad na premiestňovanie zvierat **určených na zabitie** vystavuje úradný veterinárny lekár RVPS v mieste pôvodu zvierat a doklad platí na dobu najviac 3 mesiacov od jeho vystavenia. Tento doklad chovateľ – držiteľ používa ako podklad pre kopírovanie sprievodných dokladov pre všetky zásielky zvierat presúvaných na bitúnok. Pre každú zásielku zvierat zhotoví 3 kópie, vloží medzi ne dva kopírovacie papiere a vypíše v časti II. Originál spolu s potvrdením súkromného veterinárneho lekára o klinickej prehliadke sprevádza zvieratá na bitúnok, 1. kópia sprievodného dokladu je chovateľom ihneď zasielaná po odsune zvierat RVPS a 2. kópiu si zakladá do evidencie presunov zvierat.

Pri predaji HD :

Hovädzí dobytok z infikovaných chovov, ktoré nemajú schválený individuálny program ozdravovania pre chov, alebo individuálny program ozdravovania pre chov nedodržiavajú, **nie je možné premiestňovať na ďalší chov a produkciu.**

Pri predaji ošípaných :

1, *plemenné zvieratá* musia pochádzať z chovu, ktorý plní monitoring KMO/AMO podľa plánu VPO na rok 2020 a 2019; *plemenné zvieratá* staršie ako 4 mesiace musia reagovať negatívne na sérologický test, ktorý bol vykonaný počas 30 dní v izolácii (*časť B odsek 2*) pred ich zaradením do stáda;

Pri nákupe HZ je nutné toto vopred ohlásiť RVPS (§ 37 ods. (1) písm. a) zák. č. 39/2007 Z.z.), pripraviť samostatný objekt pre karanténizáciu – izoláciu zvierat. Nakúpené zvieratá musí sprevádzať sprievodný doklad na premiestňovanie zvierat určených na chov a produkciu. Zvieratá musia byť karanténizované po dobu 30 dní resp. až do doby získania negatívnych výsledkov na nasledovné kontroly zdravia v karanténe :

A, HD

- u plemenných býkov vyšetrenie na kamylobakteriôzu.

B, OŠÍPANÉ

- plemenné zvieratá musia byť pred zaradením do stáda vyšetrené na brucelôzu s negatívnym výsledkom.

C, OVCE a KOZY

- klinické vyšetrenie na infekčnú epididimitídu s negatívnym výsledkom u plemenných baranov.

Karanténizované zvieratá nemôžu byť zaradené do stáda do doby, pokiaľ úradný veterinárny lekár RVPS vykonávajúci dozor v chove nepovolil ich zaradenie do stáda a musia byť dovtedy izolované od všetkých ostatných zvierat v chove t.j. chovateľ pred ukončením karantény požiada o uvoľnenie zvierat z karantény a predloží výsledky stanovených kontrol zdravia.

Premiestňovanie koní

A. Športové a dostihové kone na jazdecké preteky

V identifikačnom doklade koňa (pas) úradný veterinárny lekár RVPS overí:

1. Ochranné očkovanie proti influenze koní podľa metodiky VPO na rok 2020, 2019;
2. Serologické vyšetrenie na infekčnú anémiu - musí byť vykonané u všetkých koní starších ako 2 roky a vyšetrenie nesmie byť staršie ako 6 mesiacov – dátum serologického vyšetrenia musí byť zaznamenaný v sprievodnom doklade alebo v identifikačnom doklade (pase) koňa .

B. Registrované, chovné kone

V sprievodnom doklade na základe údajov v identifikačnom doklade koňa (pas) úradný veterinárny lekár RVPS potvrdí

1. ochranné očkovanie proti influenze koní podľa metodiky VPO na rok 2020, 2019
2. splnenie monitoringu infekčnej anémie, infekčnej metritídy, žrebčej nákazy a encefalomyelitídy koní podľa plánu VPO na rok 2020, 2019 u koní používaných v plemenitbe.

Upozorňujeme chovateľov na povinnosť hlásenia všetkých úhynov hospodárskych zvierat na RVPS Žiar nad Hronom, ktorú im ukladá § 37 ods. (2) písm. a) bod 1. zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti.

MVDr. Terézia Pallerová
riaditeľka

Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy
Žiar nad Hronom

REGIONÁLNA
VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SNP 120
965 01 Žiar nad Hronom
(1)